

30.-50. LÉTA IDEOLOGIE

Nahý se slunil už básník Goethe, ale ideologie Freikörperkultur se zrodila až v začátku 20. století. Lídry byli Němci, nudismu přála výmarská republika. Mezi léty 1954 a 1956 se o nahotu bojovalo v NDR. Komunisti tam naháčům ustoupili.

70. LÉTA ROZMACH

Pobřeží Baltu, chorvatské břehy Jadranu i bulharské pláže – tady zažívá nahota nejlepší časy, svlékají se statisíce lidí, má to nádech éry hippies. Proti dnešku jich je v roce 1970 až třikrát víc. V Československu je v té době nudismus tabu.

Pražský rybník Šeberák mezi kunratickými jahodovými plantážemi. Pěšina mezi kopřivami a rákosím. Šedivá omítka vodárny posprejovaná rádoby grafitáckými tagy, kde se vytrvale drží letitý nápis FKK. Za ní drnovitá loučka, která těžko odolává agresivnímu trní a bezince. Sem tam zdupaná PET lahev.

„Tak odtud vzešel celý československý nudismus,“ praví pyšně Miloš Smutný, jeden z jeho otců, jenž před třiceti lety vyhledal na ministerstvu vnitra úpravu vyhlášky vyžadující koupací úbor. Od té doby je nahota na vyhrazených místech legální.

„Tady byl plot, tamhle brána, tady kasa. Ta tráva se sekala, deka na dece. Za jeden den i tři tisíce lidí se tu opalovaly,“ píchá Smutný prstem do kopřiv a náletů.

Dnes se tu nesluní žádný naháč. Pravda – je osmnáct stupňů, dopoledne, všední den.

„Ještě se nás tu občas sejde i padesát. Tamhle vzadu se usazují úchylové a všelijaká lotrovina. Bohužel. Nemůžeme je úplně vyhodit, pozemek nám nepatří.“

Šeberák se má zastavět nějakými hausbóty, mluví se o tom léta, opulentní projekt zatím spí. A kdysi slavná nudistická pláž čeká jako pacient v klinické smrti na odpojení od přístrojů.

„Tímhle Šeberák každoročně odemykáme.“

Smutný vytáhne z tašky obří klíč. Úsměvná pošetilost stárnoucího nostalgika, pomyslíte si. Ale český nudismus nezahynul.

„Stovky lidí jsou na Hostivaři, Džbánů, tisíce na Lhotě a všude po republice. Povím vám tedy, jak to všechno začalo.“

A STRHLI MI TRENKY!

Jakési léto zkraje šedesátých let. Miloš Smutný u sebe na zahradě pohostí partu východních Němců, oni ho na revanš pozvou na dovolenou k Baltu. Smutný umí německy pár slov, a tak mu Němci pošlou dopis neznámého znění, jímž se prokazuje ve

vlaků průvodčím a ti si ho jako balík předávají, až se v noci dokodrcá na severní pobřeží do ferienlágru. Na zádech stan, plavky, pár košil, opalovací krém Sahara a dvě piva. Těmi se zavděčí hostitelům.

„Ráno vykouknu ze stanu, tam nádherná ženská – nahá. Holčičko, seš odvázná, říkám si. Pak pro mě přijdu, taky všichni nazí, jestli si zahraju volejbal? Proč bych nešel, říkám si, jdu na kurt v trenkách a oni ke mně postaví pět nahých ženských a naproti šest. Byl jsem tak perplex, že ani nevím, jak jsme ten set prohráli. A pak přijde lágrfýrer: Komm! Ostsee! Zatáhli mě za ruku k moři, před vodou – halt! A strhli ze mě trenky.“

Takto osobně poznal zkratku FKK – Freikörperkultur, kulturu naháčství. Další Češi objevili nudismus na dovolených v Jugoslávii (třeba v Koversadě na Istrii) a v Bulharsku.

A u nás? Koncem šedesátek otevřeli v Brně „Eva-pláž“, po pražském jaru s ní byl však šlus. Pár nudistů včetně Miloše Smutného pak tajně dojíždělo do opuštěných lomů Amerika. Na skalní stěně Malé Ameriky stálo bílou barvou ZÁKAZ VSTUPU A KOUPÁNÍ, někdo sem pak později slanil a dopsal V PLAVKÁCH. Čitelný je dodnes.

S místními příslušníky VB to zprvu nebylo tak ostré, pokuty se vybíraly sice pravidelně, čímž byl plněn plán, ale výpalné bylo relativně nízké. Pak nějaký lojza z horlivosti prořezal švestkám na služební žigulíku pneumatiky a rozhořela se válka. Občas to skončilo větší demonstrativní akcí s nasazením psů i slzného

90. LÉTA EXPERIMENTY

Bláznivé časy, svobodní čeští nudisté zažijí nejdřív chvíle euforie, kdy pořádají velké srazy a vymýšlejí až bizarní soutěže, načež přichází kocovina. Už se neříká nudismus, ale naturismus, naháčů stárnou a jejich děti koupání bez plavek moc nebatí.

SOUČASNOST V ÚSTRANÍ

Nová generace českých nudistů se vrací k začátkům. Obnovují se i sportovní srazy v přírodě, ale jsou výrazně skromnější. Větší masy naháčů se potkají hlavně v akvaparcích, kam jich na uzavřenou party zavítá i tisícovka.

plynu a někteří pamětníci vzpomínají i na úprk temnými štolami. Nudisti boj o Ameriku nikdy v zásadě nevzdali, ale okolo čtyřiasedmdesátého část z nich bojůvky s bezpečností přestaly bavit. Ti z Prahy a okolí obsadili například Šeberák. Tichých divokých nudapláží se však po republice skrývalo víc: královéhradecký Opaták, Máchovo jezero, Křetínka u Letovic. Všude ale viselo riziko, že se z křoví vynoří esenbák, který bude chtít občanku.

Takhle na tu dobu vzpomíná Martin Paleček: „Člověk si musel hledat místa v hůř přístupných místech – v obilí, u zarostlých rybníků, v kopřivách a trní,

takže jste byl popaleny, popíchaný. A stejně jste se nevyhnuli občasnému naschválu, to když na vás narazil známý a vykecal to.“ Legální nudistické pláže poblíž Plzně se dočkal až v létě 1989, u Borského rybníka.

HLEDAT A HÁJIT

Úplně první vyhrazené místo pro naháče se otevřelo ve třiasedmdesátém, tedy těsně po změně koupací vyhlášky, na pískovně Lhota u Brandýsa nad Labem. O nudismu se začalo opatrně psát v novinách a časopisech, články to nebyly moc obsáhlé. Září šestaosmdesátého roku, časopis Stadion, myšlenka sexuologa Miroslava Plzáka:

„Naturisté se nikde na světě neprojevují protispolečensky, stejně jako se neprojevuje protispolečensky zdravotní sestra, ač vidí desítky svlečených mužů přiměřeného věku.“

Problematičtí byli jen devianti, kteří se zpočátku pokoušeli na legální pláže mezi nudisty vmísit, ale pud je obvykle brzy prozradil. Militantní nudisti jednali tvrdě. Historiky Miloše Smutného:

„I v novinách se propíralo, jak je házíme do kopřiv, zahazujeme jim foťáky do vody. Jednou vidím, blbec má v rádiu ukrytý kinofilm. Dej to sem, říkám, děti ti ho expres vyvolají – a už tady s tím chodily a mávaly.“

Asi proto se šířilo povědomí o nudistické agresi. Lze se na to dívat i empaticky: po letech perzekuce si malá menšina získaná teritoria logicky bránila razantněji. Podobně lze nazírat i další jevy přetrvávající dodnes – nudističtí „ultras“ se vymezují vůči „normálům“ třeba tím, že lidem v plavkách říkají „textiláci“, což nese příznak despektu.

Pro plně pochopení názoru nudisty Jiřího Blažka: „Když se na nudapláži usadí jeden takový v plavkách, za chvíli k němu přibude další a po chvíli se k nim přidají i ti, kteří to původně třeba ani neměli v úmyslu, a z nudalokality se stane postupně smíšená a posléze textilní. Proto

ODTUD VZEŠEL CELÝ ČESKOSLOVENSKÝ
NUDISMUS. PRAVÍ MILOŠ SMUTNÝ
NA PRAŽSKÉM ŠEBERÁKU.

FOTO MILAN BUREŠ, MAIRA

INZERCE

Era smartbanking

Ať vyrazíte kamkoli, pojede s vámi

Navíc pokud si přes Era smartbanking sjednáte cestovní pojištění a vycestujete do konce září 2013, ušetříte 30 %!

jederduše

WWW.ERASVET.CZ | 800 210 210
ERA JE OBCHODNÍ ZNAČKA ČESKOSLOVENSKÉ OBCHODNÍ BANKY A. S.